AAN DE RAAD

Datum behandeld in college	19 december 2023	**Behandelend ambtenaar**	R. Kooistra
Datum agendering	25 januari 2024	**E-mailadres**	r.kooistra@waadhoeke.nl
Onderwerp	Aanpassing bebouwde komgrens Schalsum	**Telefoonnummer**	06-45573180
Portefeuillehouder	K. Arendz		

Samenvatting

Bewoners van de dorpen Schalsum en Peins hebben aangegeven onveilige situaties in de tunnel onder de A31 te ervaren. Door deze onveilige ervaringen (met name hoge snelheden) hebben ze de gemeente voorgesteld om de snelheid in het viaduct te verlagen van 80 km/uur naar een snelheid van 30 km/uur.

Voorstel

1. De komgrens ten noordoosten van Schalsum aan de Peinserweg in noordoostelijke richting van de Peinserweg naar de Schalsumerweg te verschuiven (over een lengte van 300 meter), door het verplaatsen van verkeersbord H01 (begin bebouwde kom), verkeersbord H02 (einde bebouwde kom) en verkeersbord A01-30-zb zoals bedoeld in bijlage 1 van het RVV 1990;
2. De bebording te verplaatsen zoals wordt aangegeven op de bij dit voorstel behorende situatietekening.

Aanleiding

Stem van Waadhoeke

Schalsum is het eerste initiatief dat meedraait in de pilot 'Stem van Waadhoeke'. De Stem van Waadhoeke is een digitaal participatieplatform om inwoners te betrekken bij plannen en activiteiten van de gemeente. Dorpsbelang Schalsum en Peins hebben de wens om de tunnel onder de A31 op te knappen. In augustus 2022 is het participatietraject gestart. De inwoners van beide dorpen konden op de website van Stem van Waadhoeke hun ideeën delen voor het opknappen van de tunnel. De vijf ideeën met de meeste steun werden door de gemeente beoordeeld op haalbaarheid. De vijf ideeën hadden allemaal aspecten van veiligheid. Die zijn overgenomen en vervolgens mochten de inwoners stemmen op het beste idee.

In december 2022 is een proces van de Stem van Waadhoeke afgerond. Voorafgaand aan dit proces heeft de wijkraad verschillende ideeën opgezet. Waarbij de tunnel, die onder de snelweg doorgaat, het meest urgente probleem bleek. Om er zeker van te zijn dat de tunnel opgeknapt wordt zoals het dorp het wil, kon iedereen een idee indienen. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in drie uitgangspunten:

1. Verlaag de snelheid in de tunnel van 80 km/uur naar 30 km/uur;
2. Maak de tunnel optisch smaller, door de stroken aan de zijkant te verbreden (fietsstroken);
3. Voeg verlichting toe aan de tunnel, zodat de hele tunnel verlicht is.

Op 22 december heeft er een stemming plaatsgevonden om de tunnel mooier te maken. Van de verschillende ontwerpen is één voorkeursontwerp gekozen. Dit collegevoorstel richt zich met name op het conceptraadsvoorstel dat de verkeerskundige maatregelen en het verplaatsen van de komgrens naar de andere kant van de tunnel mogelijk maakt. De verlichting ín de tunnel en de maatregelen om te tunnel mooier te maken, gaan met een separaat traject. Het winnende idee om de tunnel mooier te maken – contourtekeningen – kreeg de meeste stemmen en komt van een bewoner uit Peins. Twee leden van dorpsbelang Schalsum werken de plannen verder uit.

Beoogd (meetbaar) effect

Verlagen max. snelheid op Franekerweg en Schalsumerweg naar 60 km/uur en deels 30 km/uur (Peinserweg en deel Schalsumerweg) waardoor de verkeersveiligheid wordt vergroot. De snelheidsverlaging draagt bij aan de uitwerking van de mobiliteitsvisie.

Motivering

1.1. Dit sluit aan bij de ambities uit de Mobiliteitsvisie.

Op 28 december 2021 is de mobiliteitsvisie van de gemeente Waadhoeke vastgesteld. Hierin staat dat de wegdelen Franekerweg en Schalsumerweg afgewaardeerd dienen te worden naar 60 km/uur. Daarvoor neemt het college nog een verkeersbesluit.

Voor de Peinserweg en een deel van de Schalsumerweg is de wens om nog een stap verder te gaan en af te waarderen naar 30 km/uur.

In de mobiliteitsvisie staat beschreven dat er maatregelen getroffen moeten worden op de betreffende wegen om de snelheid te verlagen naar 60 km/uur. In de prioriteitenlijst van diezelfde mobiliteitsvisie staat deze maatregel weergegeven als prioriteit 2. Om die reden zou deze maatregel niet met urgentie opgepakt moeten worden. Echter, vanuit de dorpen Peins en Schalsum is de wens uitgesproken om maatregelen te treffen in de tunnel onder de A31 om zo de snelheid daar te verlagen. In de tunnel is

een snelheid van 80 km/uur toegestaan. Op dit wegdeel komen verschillende vervoersvormen voor. Denk aan landbouwverkeer, auto's maar ook fietsverkeer en wandelaars. Omdat er in de tunnel geen uitwijkmogelijkheden zijn, kan dit voor gevaarlijk situaties zorgen tussen bijvoorbeeld zware landbouwvoertuigen en fietsende scholieren.

Om in ieder geval het verschil in snelheid te beperken, heeft het de voorkeur om de snelheid in de tunnel te verlagen naar 30 km/uur. Om deze reden wordt deze maatregel naar voren getrokken.

Daarnaast wordt er een verkeersbesluit genomen om de snelheid op de rest van de weg te verlagen naar 60 km/uur. Zo wordt voorkomen dat er op verschillende momenten maatregelen getroffen worden, waardoor de overlast tot het minimum beperkt wordt.

1.2. De voorgestelde maatregelen kunnen voldoende worden onderbouwd.
Hieronder puntsgewijs de overwegingen dit ten grondslag liggen aan dit voorstel en zullen worden gekoppeld aan de te nemen (en te publiceren) besluiten.

- gemeente Waadhoeke wil ruimte bieden aan initiatieven vanuit de dorpen/mienskip;
- de mienskip wil graag dat de 30 km/uur zone vergroot wordt naar de andere kant van het viaduct onder de A31;
- de Peinserweg en een gedeelte van de Schalsumerweg buiten de bebouwde kom liggen;
- op de Peinserweg en de Schalsumerweg een maximale snelheid van 80 km/uur toegestaan is;
- fietsers de rijbaan delen met gemotoriseerd verkeer;
- fietsers op een rijbaan met een toegestane snelheid van 80 km/uur onwenselijk is;
- er in de mobiliteitsvisie staat dat op het hele traject Franeker-Peins de snelheid van 80 km/uur onwenselijk is;
- een snelheid van 30 km/uur buiten de bebouwde kom geen gebruikelijke snelheid is;
- hiervoor een verplaatsing van de verkeerskundige bebouwde kom nodig is;
- gelet op het bovengenoemde, het wenselijk is om de huidige komgrens over een lengte van 300 meter te verplaatsen in noordoostelijke richting op de Peinserweg en Schalsumerweg, zodat het deel in de tunnel onder de A31 ook binnen de bebouwde kom valt;
- de maximumsnelheid op de Peinserweg en een gedeelte van de Schalsumerweg, hiermee wordt verlaagd van 80 km/uur naar 30 km/uur;
- door de lager gereden snelheid de verkeersveiligheid naar verwachting verbetert wordt;
- de verkeersmaatregel kenbaar wordt gemaakt door het verplaatsen van borden model H01 (begin bebouwde kom), H02 (einde bebouwde kom) en A01-30-zb zoals bedoeld in bijlage 1 van het RVV 1990;
- de verkeersborden conform bijgevoegde tekening geplaatst worden;
- het treffen van een verkeersmaatregel een normale maatschappelijke ontwikkeling is waarmee een ieder kan worden geconfronteerd en waarvan de nadelige gevolgen in beginsel voor rekening van betrokkenen behoren te blijven;
- de bovenvermelde maatregel wordt genomen op basis van artikel 2 van de WVW 1994 voor het verzekeren van de veiligheid op de weg en het beschermen van weggebruikers en passagiers;

- overeenkomstig artikel 24 van het BABW is overleg gevoerd met de verkeerscoördinator van de Politie Noord- Nederland, district Noordwest Fryslân namens de korpschef van de politie en dat negatief is geadviseerd.

Kanttekeningen/risico's

Bezwaar en beroep is mogelijk.
Tegen het besluit kan bezwaar gemaakt worden. De kans op bezwaar wordt niet groot geacht omdat het op initiatief van beide dorpen (Peins & Schalsum) voorgedragen wordt.

Precedentwerking
Risico is dat naar aanleiding van deze aanpassing van de komgrens, andere kernen eveneens verzoeken om de komgrens te verplaatsen. De kans op het scheppen van een precedent is echter minimaal omdat het hier een bijzondere situatie betreft. Direct na de huidige komgrens begint het talud van de viaduct onder de A31. In deze gemeente zijn geen vergelijkbare situaties waardoor er hier geen sprake is van een precedent.

Straatverlichting toevoegen past niet bij ambities rondom donkerte
In gemeente Waadhoeke is het gebruikelijk om lichtmasten bij de komgrens toe te passen. Daardoor worden er bij het verplaatsen van de komgrens 2 nieuwe lichtmasten geplaatst. De bestaande lichtmast bij de huidige komgrens blijft op dezelfde plek. De voorkeur is om ter plaatse van de nieuwe komgrens grens gebruik te maken van solar-lichtmasten. De ervaringen hiermee zijn binnen de gemeente beperkt. In de gemeente wordt momenteel getest met de betreffende solar-lichtmasten. Als de resultaten van de tests positief zijn, kan op deze locatie ook gebruik gemaakt worden van de solar-lichtmasten. Na de winter 2023/24 zijn de tests afgerond en kunnen de conclusies getrokken worden.

Negatief advies Politie
Politie Noord-Nederland heeft negatief geadviseerd. Gezien de uitvoeringsregels Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) moet de grens bebouwde kom duidelijk zijn met langs de weg gelegen aaneengesloten bebouwing van zodanige omvang en dichtheid, dat een voor de weggebruiker duidelijk herkenbaar verschil in karakter van de wegomgeving aanwezig is met een buiten de bebouwde kom gelegen weg. Dit is aan deze zijde van de tunnel niet van toepassing. De Politie kan zich wel de wens van de bewoners voorstellen, maar de politie baseert het advies op de feitelijk situatie.

Toevoegen één extra woning binnen de bebouwde kom
Door het verleggen van de bebouwde kom, komt er één extra woning binnen de bebouwde kom. De woning aan de Peinserweg 4 te Schalsum. De mogelijkheden op het perceel worden met het verplaatsen van de bebouwde kom niet beperkt of belemmerd. De mogelijkheden op een perceel staan beschreven in het bestemmingsplan, daar heeft het verplaatsen van de komgrens geen invloed op. Daarnaast is de Verordening Romte van de provincie Fryslân bepalend voor de bouwmogelijkheden binnen of buiten bestaand stedelijk gebied.

Alternatieven
Een alternatieve oplossing is om de snelheid te verlagen naar 60 km/uur in plaats van de voorgestelde 30 km/uur. Dit was in de basis het voorstel uit de mobiliteitsvisie. Hoe lager het verschil in snelheid

tussen de verschillende vervoersvormen, hoe beter dit is voor de verkeersveiligheid. Omdat de tunnel geen ruimte biedt voor uitwijkmogelijkheden is het verlagen van de snelheid tot 30 km/uur één van de weinige oplossingen om de veiligheid te garanderen.

Vervolg

- Na een positief besluit wordt de komgrens verlegd. Daarop volgend zal bij groot onderhoud de nieuwe belijning van de fietssuggestiestrook definitief aangebracht worden.

- *Evaluatie:*
  Nadat de verplaatsing van de komgrens en de suggestiestroken gerealiseerd zijn zal de situatie gemonitord worden. Aan de hand van die evaluatie kan beoordeeld worden of deze oplossing het juiste geweest is of dat er nog aanvullende maatregelen getroffen moeten worden.

- *Communicatie:*
  Het besluit van de gemeenteraad wordt gecommuniceerd met de dorpsbelangen van Schalsum en Peins en er komt een publicatie op https://www.officielebekendmakingen.nl/ .

Participatie

Participatie heeft vooraf plaatsgevonden in de vorm van de Stem van Waadhoeke. Beide dorpen hebben problemen aangekaart waarbij de snelheidsverlaging in de tunnel onder de N31 de voorkeur heeft. Via https://stemvanwaadhoeke.nl/budgets/1 is meer informatie terug te vinden over dit participatieproces.

Financiën

De kosten worden gedekt uit budgetten voor uitvoering Mobiliteitsvisie.

Bijlagen

Bijlage 1: Tekening verkeerstunnel Schalsum

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2023-230770

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 19 december 2023;

B E S L U I T

1. De komgrens ten noordoosten van Schalsum aan de Peinserweg in noordoostelijke richting van de Peinserweg naar de Schalsumerweg te verschuiven (over een lengte van 300 meter), door het verplaatsen van verkeersbord H01 (begin bebouwde kom), verkeersbord H02 (einde bebouwde kom) en verkeersbord A01-30-zb zoals bedoeld in bijlage 1 van het RVV 1990;
2. De bebording te verplaatsen zoals wordt aangegeven op de bij dit voorstel behorende situatietekening.

Aldus vastgesteld in de openbare

raadsvergadering van 25 januari 2024,

Signed By: Waanders, M.C.M. <m.waanders@waadhoeke.nl>
31/01/2024 16:44:25 CET
ID: ea231b05-4158-43a4-90c3-17caf3d508b8
Auth: Scribble

, voorzitter.

Signed By: Lyklema, Tinco <t.lyklema@waadhoeve.nl>
31/01/2024 13:53:50 CET griffier
ID: ea231b05-4158-43a4-90c3-17caf3d508b8
Auth: Scribble

Dit document is digitaal ondertekend.